ใบความรู้ที่ ๗ เรื่อง องค์ประกอบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เรื่อง นาฏศิลป์สร้างสรรค์
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ เรื่อง องค์ประกอบการแสดงนาฏศิลป์ไทย
รายวิชา ศิลปะ (ดนตรี-นาฏศิลป์) รหัสวิชา ศ๒๒๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์

การแสดงนาฏศิลป์ไทยมีหลากหลายชุดการแสดง แต่ละชุดการแสดงมีความงดงามเป็นเอกลักษณ์ องค์ประกอบของการแสดงนาฏศิลป์ที่ช่วยให้การแสดงมีความงดงามและสมบูรณ์

การฟ้อนรำหรือลีลาการใช้ท่ารำ
ประดิษฐ์คิดค้นท่ารำต่าง ๆ ให้เป็นระเบียบแบบแผน ให้เหมาะสมกับการแสดงเพื่อถ่ายทอดเรื่องราว และสื่อความหมายในการแสดง

จังหวะที่ใช้ในการแสดง
จังหวะถือว่าเป็นพื้นฐานในการฝึกหัดการแสดงนาฏศิลป์ ผู้แสดงนาฏศิลป์จะต้องศึกษาจังหวะดนตรี เพื่อเคลื่อนไหวท่ารำ ได้ถูกต้องตามจังหวะ หากเคลื่อนไหวร่ายรำไม่ตรงจังหวะ การแสดงนาฏศิลป์จะไม่สวยงามและไม่พร้อมเพรียง

ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง
การแสดงนาฏศิลป์ไทย จะใช้วงปี่พาทย์บรรเลงประกอบการแสดง หรืออาจจะใช้วงดนตรีสากลก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทและลักษณะของการแสดง หรือตามวาระโอกาสต่างๆ

คำร้องหรือเนื้อร้อง
การแสดงนาฏศิลป์ไทยมีทั้งชุดการแสดงที่มีบทร้องและไม่มีบทร้อง การแสดงที่มีเนื้อร้อง และผู้คิดค้นประดิษฐ์ท่ารำ จะคิดให้เหมาะสมกับคำร้องเพื่อให้ผู้ชมเข้าใจการแสดงมากขึ้น

การแต่งกาย การแต่งหน้า
- การแต่งกายที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์ไทย ผู้จัดทำการแสดงจะเลือกตามความสวยงามวิจิตรและเหมาะสม บ่งบอกถึงเอกลักษณ์
- การแต่งหน้าเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้ผู้แสดงดูสวยหล่อ และอำพรางข้อบกพร่องของใบหน้าของผู้แสดงได้ และยังสามารถใช้วิธีการแต่งหน้าเพื่อบอกวัยบอกลักษณะเฉพาะของตัวละครได้

อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการแสดง
บางชุดการแสดงจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ที่ใช้และเป็นองค์ประกอบนาฏศิลป์ที่สำคัญอย่างหนึ่งที่ทำให้การแสดงมีความสวยงามและมีเอกลักษณ์ตามชุดการแสดงนั้น